

te gaan. Doch dit komt niet uit in de brief van Hales en Balconquel, maar het tegenovergestelde kan bewezen worden. De Duitschers en Zwitsers plaatsten zich steeds aan de zijde der Calvinisten tegenover de Arminianen. Daarom sprak Stein van Hessen scherp tegen de Arminianen, gelijk Scultetus van Heidelberg ook deed.

Prof. Alting, van Heidelberg, hield zelfs een toespraak, 19 Jan., 1619, ten gunste van de leer der verwerping. Slechts een klein deel van de delegaten uit Duitschland scheen het Calvinisme niet toegedaan te zijn. Hun leider was Martinus van Bremen, die zich beriep op Goclenius van Hessen als een voorstander van zijne positie tegenover de filosofie. Martinus had een twiëgesprek met Gomar, die een streng Calvinist was. En de twist kwam eenmaal tot zulk een hoogte, dat Martinus op het punt stond om huiswaarts te keeren. Doch de zaak werd verëffend, en later onderteekende hij de Leeregels.

Doch in zijne geringe schatting van het Calvinisme werd Martinus niet ondersteund door zijne collega's uit Duitschland. De andere vier delegaten uit Duitschland waren tegen hem, behalve Goclenius van Hessen. Inderdaad werd hij aangevallen door Scultetus, den leidenden delegaat van Heidelberg. Martinus beweerde, dat zijne beschouwingen overeenkwamen met die van Professor Pareus te Heidelberg, den geleiden leerling en opvolger van Ursinus, een van de opstellers van onzen Heidelbergschen Catechismus. Dit werd door Scultetus beslist ontkend, en om dit te bewijzen, overhandigde Scultetus aan de Synode, dat voor ons Duitschers de meest gewichtige zaak der Synode is, namelijk het gevoelen van Pareus over de Arminianen. Dit gevoelen was gewichtig, dewijl het aantoonde, waar de Gereformeerde Kerk van de Palts te dier tijde stond. Men heeft beweerd, dat die Kerk Melancthonisch was, doch de opinie van Pareus bevestigt die bewering niet. Pareus was beslist voor de Calvinistische leer der predestinatie, en alzoo tegen de leer der Arminianen. Dit oordeel van Pareus plaatste onze moeder-Gereformeerde Kerk beslist aan de zijde van het Calvinisme, en deed ook onze Kerk instemmen met de uitspraken van Dordrecht. Toen bijna aan het einde van de Synode, over de Leeregels gestemd werd, stemde elke afdeeling eerst afzonderlijk, en gaven daarna verslag aan de Synode. Toen de stemmen van de afdeelingen ingebracht werden, bleek het, dat al de Zwitsersche en Duitse afdeelingen, zelfs die van Bremen, voor de Leeregels gestemd hadden.

Het voornaamste verschil tusschen Martinus en de anderen was geweest, niet over de predestinatie, maar over de verzoening, dewijl hij vasthield aan de leer der algemeene verzoening, en de anderen aan een bijzondere verzoening. Doch in dezen schijnt hij alleen gestaan te hebben, want hij werd tegengestaan door een van zijn eigen collega's van Bremen, Iselburg, en zelfs zijn andere collega, gewoonlijk meer toegedijkt, Crocius, stond tegen hem over.

Wij zien dus de theologische positie van de Duitse en Zwitsersche delegaten op de Synode van Dordrecht. Zij allen beleden het Calvinistische gevoelen, vastgehouden door de Synode. Er kan daarom geen twië bestaan omtrent hun Calvinisme. Slechts in één zaak verschilden zij van de Hollanders. Zij wilden niet dat de Arminianen in hunne personen zouden gestraft worden, alleen aangaande hunne leerstellingen; dat is, zij bekeerden dat de Arminianen uit de kerk zouden gedaan worden, maar niet uit het land gebannen, gelijk de Hollanders begeerden, en gelijk later plaats vond, dat sommigen van de Arminianen verbannen werden. Deze handelingen van onze vaders (de Balenlandsche delegaten) op de Synode van Dordrecht bewijzen, dat onze voorvaders een werkdadig aandeel namen aan de verrichtingen der Synode en vasthielden aan hare besluiten.

Het verheugt ons dat deze zaak, zij het ook dat een Amerikaansch-Duitsch predikant haar opende, ter sprake is gebracht. De wijze waarop o. a. onlangs in Gereformeerde kringen in Duitschland de aanneming tot lidmaat werd besproken, deed ons verlangen dat vele broeders over de grenzen, die Gereformeerde willen zijn, ernstige studie gaan maken van hetgeen de Gereformeerde beginselen eischen, en eerst tot zekerheid gekomen te zijn over de beantwoording van de vraag of de Duitse Gereformeerde al dan niet met de besluiten van de nationale Synode van Dordrecht hebben te rekenen.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

OP DEN DWAALWEG.

III.

Zoals gezegd, had onze visscher een zoonje, dat tijdens de vlucht zijner ouders nog heel jong was. Het kind had in zijn jeugd nu hier dan daar geworven, wyl de moeder meermalen van woonplaats verwisselde.

Dit nu was oorzaak, dat Nikolaas, zoo heette hij, zeer weinig had geleerd, althans op scholen. Doch veel had het hem niet geschaad. Want ten eerste waren de scholen destijds op vele, vooral kleine plaatsen nu juist niet van de beste. Ten tweede schijnt Nikolaas' moeder een vrouw te zijn geweest van bijzondere kennis, zoodat zij haar zoonje vele leerleeren kon. Althans dit heeft hij later zelf verhaald.

Daarbij kwam echter, dat Nikolaas buitengewoon vlieg en schrandr was. Nooit kostte het leeren hem eenige moeite of behoefde hij er toe aangezet te worden. Er schoot voor spelen waar hij een groot vriend van was, altijd geen tijd over, soms wel te veel, zoodat moeder vaak met den wilden jongen geen raad wist. Toen zij dan ook te Vlaanderen zich gevestigd hadden, was vaders eerste werk naar een schoolmeester te gaan en zijn zoon, die nu een jaar of twaalf telde, aan dien onderwijzer toe te vertrouwen. 't Duurde echter niet lang of de meester kwam zeggen, dat hij Nikolaas niet houden kon. „Want," zei hij, „de jongen is voor onze school uitgeleerd, en daarbij voert hij zooveel grappen uit, dat hij de andere kinderen bedrikt. Ik heb hem liever niet."

De vader zat met de zaak verlegen en sprak eens met den dominee. Die zei: „Laat uw jongen maar eens bij mij komen. Misschien weet ik wel raad." Zoo gezegd zoo gedaan. Nikolaas kwam eens bij den predikant, en deze bespeurde welhaast, dat de vader geen onwaarschijnlijk had gesproken, toen hij zei, dat er in zijn zoon „een groote geest" zat. Nikolaas wist heel veel, maar bovental had hij een scherp verstand. 't Slot van de zaak was dat de predikant Nikolaas elke week eenige uren bij zich nam, om hem verder te onderwijzen.

Nu was deze predikant een zeer geleerd man, die niet alleen oude talen verstond, zoodat Latijn en Grieksch, maar ook Fransch en Engelsch,

iets wat in die woelige tijden, toen in Holland telkens vreemdelingen kwamen, zeer nuttig kon zijn. Er was dus voor Nikolaas, als hij wilde, recht goede gelegenheid om veel te leeren, en onze vriend maakte daar ook een ijverig gebruik van, dat de dominee er verbaasd over stond, en er reeds aan dacht, of 't niet goed zou zijn, zijn leerling op te leiden voor predikant. Aan dezulken was toch groot gebrek, en de hogeschool te Leiden, die kort geleden was gesticht, bood gelegenheid voor jongelui die studeeren wilden.

Maar, 't zij iemand dominee wil worden, of wat anders, kennis en verstand alleen zijn niet genoeg, ja, ook niet het voornaamste, al moet de kennis, namelijk de hoogste, altijd vooropgaan. Paulus was een jongwensch, die de Heilige Schriften en de Wet wel uit het hoofd kende, en toch vervolgde hij de gemeente Gods. Van Achitofel lezen we, dat zijn wijsheid als die van God werd geacht. Toch was hij een trouweloos man en werd een zelfmoordenaar. Paus Leo X behoorde tot de wijzen van zijn tijd. Maar de leer der vrije genade, door Luther gepredikt, was hem een dwaasheid en ergenis. Koning Frans I van Frankrijk heette zelfs de vader der letteren. Toch verachtte hij het ernstig getuigenis van Calvijn, over de waarheid naar de Schriften, en vervolgde hen, die des Heeren naam beleden.

Zoo kan men dus een heel knap mensch zijn, en toch het kwade doen, zoolang Gods genade het hart niet heeft vernieuwd tot bekeering. Daarbij is, als ik zei, ook wel allereerst kennis noodig, maar de hoogste, n.l. die van God; want die kennis is het eeuwige leven. Gelukkig dat die kennis voor een tegelijk is te verkrijgen, zoolvel voor die op de hogeschool studeert als die in een laag pothuis schoenen lapt. Eerst door die kennis wordt alle andere ten zegen.

Gat Nikolaas door zijn ijver en vlijheid den leermeester weinig moeite en veel genoegen, toch bleek al spoedig, dat er aan den jongen iets, ja veel ontbrak. Zijn ouders waren, gelijk we zagen, geloovige menschen, die niets liever zouden gezien hebben, dan dat hun zoon werd, wat zijn leermeester nu was. Doch Nikolaas had en in de vroomheid en in het predikant worden, niet den minsten lust. Wel zei hij dit niet ronduit, omdat hij vreesde, dat de predikant hem dan zijn hulp zou onttrekken, doch het bleek maar al te duidelijk uit zijn gedrag. Wanneer de studie was afgelopen, zocht Nikolaas voor dien dag verder zijn bezigheid en genoegen liefst onder menschen en in kringen, die noch zijn ouders noch den predikant wel aanstonden. Men vond in Vlaanderen, gelijk in meer zeelplaatsen, veel vreemdelingen en allerlei volk, dat meestal niet lang bleef, en den korten tijd gebruikte voor zijn genot, 't welk echter geenszins voortkwam uit blijdschap in den Heere. Zulke lieden zochten hun genoegen in kroegen en speelhuizen, in rijden en rossen, ook op den dag des Heeren, in een ongebonden leven, dat de rijke en de niet rijke leidde, elk op zijn wijze.

Wie zulk gezelschap zoekt, kan het, helaas, ook altijd vinden en is er welkom, zoolang namelijk, als hij geld heeft, of vroolijk en gezond is, en er op los leeft, als ware er God noch eeuwigheid. Nu had Nikolaas wel geen geld, maar hij was geestig, grappig en hield van pret. Zoo vond hij dus weldra gezelschap onder jongelui, ook in naburige plaatsen, die hem graag in hun midden hadden en op geen geld zagen.

Wat er in dat gezelschap van Nikolaas werd, is licht te begrijpen. Wel bleef hij ijverig in zijn studie en maakte groote overleringen, maar van den goeden weg dien zijn ouders bewaarden, raakte hij meer en meer af. De predikant zag met genoegen, hoe zijn leerling in Grieksch en Latijn en Fransch en vele andere kennis, snel vorderde, maar met groote droefheid, dat het hart van den jongen man al verder afweek van de wegen des Heeren. Veel sprak hij er over met de ouders van den jongeling: veel werd ook voor Nikolaas gebeden. Ook sprak de predikant met Nikolaas zelf als de lessen waren afgelopen, en vermaande hem vriendelijk en ernstig, toch niet zijn heil te zoeken in de dingen dezer wereld. Hij wees hem op het voorbeeld zijner ouders, die alles om des Heeren wil verlaten hadden. Doch vergeefs; in 't eind werd Nikolaas zelfs boos en zei driftig:

„Ik kan niet inzien, dat mijn vader er veel bij gewonnen heeft, vroom te wezen. Hij heeft zijn huis en zijn schepen verloren, en moet nu hard werken, terwijl hij rijk had kunnen zijn, en ik ook."

„Wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint, en hij lijdt schade aan zijn ziel," sprak de dominee ernstig tot antwoord. Maar Nikolaas hernam: „Ik moet in alle geval zien, mijn deel in de wereld te krijgen, en neem er nu van wat mij aangeboden wordt."

CORRESPONDENTIE.

H. A. v. d. H. te V. C. Uw vraag beantwoorden we spoedig.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Hallum, S. O. Los, te De Lier — Wens c. a. — K. K. Troost, te Naaldwijk — Olda boorn, H. N. Boukens, cand. te Appelschoten. — BEDANKT: O. Pekela, J. van den Berg, te Sliedrecht — Hindeloopen, A. Dwarshuis, teaphost — Ennematil, D. Steenhuis, te Berlikum — Oost- en West-Souburg, J. A. de Vries, te Fijnaart — Blerum, J. Dekker Hin, te Nieuw-Vennep.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Sebaldsbreda, J. Jellena, cand. te Groningen. — Workum, G. Vellinga, te Nieuw Loondrecht — Nieuwpoort, L. van Mastricht, cand. te Overschie. — Eilerland, J. van Duivenbooden, cand. te Katwijk. — Midlum, L. Emman, cand. te Utrecht. — Holwerda, R. A. C. Friling, te Delfzijl. — Ottoland c. a., D. van Luttervelt, cand. te Utrecht. — Waverveen, H. J. Schouten, cand. te Ommen. — Hekelingen, C. Ph. F. Abbing, cand. te Jisp. — Southamp en Verhulst, A. Dijkstra, cand. te Utrecht. — Zuyphen, H. Ph. Rogier, P. J. te Wildermark. — Oudorp, J. van den Bergen, te Biedering. — Avesta, G. Kneep, cand. te Leiden. — Wateringen, N. C. de Minjer, te Sevelerum. — Heiloo, J. C. Pool, te Edam. — Zijderveld, P. N. Gijman Jr., cand. te Aalsmeer. — Feerwerd, C. A. Blink Kramer, cand. — Steenderen, H. P. Siegenca, te Haulerwijk. — AANGENOMEN: Sprang, G. van Luttervelt, cand. te Utrecht. — Est, J. van Duivenbooden, cand. Muntendam, S. H. de Groot, cand. te Groningen. — Urmond, S. te Grempt, te Ammerstol. — BEDANKT: Moerdijk en Coekdorp, J. van Duivenbooden, cand. te Katwijk — Kampen, G. H. Vagenaar, te Leeuwarden. — Elk en Wiel, J. J. Kuiper, te Hien en Dordrecht. — Est, D. van Luttervelt, cand. te Utrecht. — Blaauwkapel, L. van Mastricht, cand. te Overschie. — Doeveren, W. M. van der Schans, te Gaast. — Groot-Schermer, D. A. van Krevelen, te Haamstede.

Advertentien.

Tot onze diepe droefheid ontsiep hedenavond 7 uur, zacht en kalm in de hope des eeuwigen levens, onze geliefde Broeder

ELTJO HAMSTER,
in den ouderdom van ruim 77 jaren.
Uit aller naam:
K. F. HAMSTER
Oostwolderpolder, 9 Dec. 1900.

ORGELMUZIEK.

De bekende en geliefde bundel
Keur der Meesterwerken.

is wederom verschenen. Werken van
BEETHOVEN, MOZART, HAYDN,
CHOPIN, MENDELSSOHN, 2e druk.
Franco tegen postw. van f. 0.95.

BREEBAART'S

Orgelhandel,
Damrak 22. — Amsterdam.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Vraagt

Packard-Orgel

met
Harp en
Pijp-Diapason.
Het schoonste klankeffect
voor Solo-Spel.

Hoofdimportatie bij
GOLDSCHMEDING'S
Orgelhandel,
AMSTERDAM,
Warmoesstraat 141
en
Keizersgracht 305.
Mede verkrijgbaar
bij al onze Vertegenwoordigers.
Catalogus gratis.

Aanbevolen voor de FEESTDAGEN,
3 PLATEN,

te bevoordere der Christelijke Philantropie.
Op aanvraag ontvangt men franco Prospectus.

Rhenen W. J. VAN NAS.

„Paul Kruger-School."

Onder dezen naam zouden we gaarne een Christelijke school in ons oud, bekend stedeke, Koerhoven, willen openen. Zij zou eenigermate in den zeer grooten geestelijken nood van dezen Oosthoek van Drenthe voorzien. Het modernisme is hier zoo oppermachtig, dat in een omtrek van 20 à 30 uur slechts één, kleine, Christelijke school gevonden wordt. De onverschilligheid is in deze streken schrikbarend groot. Er is hier zooveel halfheid, onbeslistheid, lauwheid, gebrek aan ijver, liefde, bezetting voor God en Zijn dienste!

Broeders! Zusters! mogen en kunnen we die geestelijke ellende lijdelijk aanzien? Wordt 't niet hoog tijd, dat ook in Koerhoven, de hoofdplaats van dezen diep treurigen Oosthoek van Drenthe, een Christelijke school opgericht wordt? Doch de ijverige voorstanders in Koerhoven kunnen niet alles doen. Door de voortdurende stijging der waarde van grond en huizen hebben we pl. m. f. 8000.— noodig, en slechts één vierde dier som wordt misschien in eigen omgeving verzameld.

Broeders en Zusters, vergeet niet, dat inzonderheid hier de oprichting eener School met den Bijbel „Zendingarbeid" is. Daarom, ook helpt ons, om 's Heeren wil, aan een school, die wij uit hoogachting voor onze Transvaalsche Broeders en hun President

„Paul Kruger-School"

wenschen te noemen. Op deze school zal diezelfde Bijbel tot grondslag en richtsnoer genomen worden, welke „OOM PAUL" nog in den jongen ouderdom met zoo taalen, bezielen en bezielenden moed en kracht voert, zoodat hij, bij zijn worsteling met een overmachtigen vijand, in zeldzame mate mag deelen in de sympathie en hoogachting van schier heel de wereld.

Onze groote behoefte beweegt u. Ook de kleinste gave zal in dankbaarheid aanvaard worden.

Met toebidding van 's Heeren zegen.
Namens het Bestuur,
Ds. K. OUSSOREN, te Koerhoven.
D. WESTERA.

Geelieve giften aan den eerstondergeteekende te zenden.

Deze bede om hulp wordt ernstig en dringend aanbevolen door:

Ds. R. MULDER, te Haarlem.
Ds. J. BAVINGEN, te Kampen.
Ds. H. DIJKSTRA, te Snelde.
Dr. C. C. SCHOT, te Hardenberg.
Ds. R. HULS, te Nieuw-Amsterdam.
Ds. J. VAN HENTEN, te Dedemsvaart.

JOHANNES KRAMER & Co.,

Dam 15-17 en Vijgendam 12, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS
Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIËN
en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen
tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Levensverzekering-Maatschappij „NEW-YORK."

Opgericht in 1845.
Directie voor Nederland:
455 Keizersgracht, Amsterdam, in het Gebouw der Maatschappij.

Deze Maatschappij biedt in haar
WERELDPOLIS
meer WAARBORGEN, VRIJHEDEN en VOORDEELEN aan dan welke andere
Maatschappij ook.

Actieve Vertegenwoordigers vinden op zeer gunstige
voorwaarden plaatsing.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.
Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:
Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr.
A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen
KAPITAAL en LEEFRENTE tot elk bedrag.

Bij J. H. DUNK, te Rotterdam, verscheen:

De Kracht en de Vrucht des Woords.

Bevestigings- en Intreepreek, door
H. H. VEDER

EN
H. C. VAN DEN BRINK,
Pred. Gereformeerde Kerk van Rotterdam.
40 bladz. Groot 8°. 30 Cent.

Almede:
P. A. E. SILLEVIS SMITT,
„Hunne teekenen tot teekenen gesteld."
Rede bij den Bidstond voor Zuid-Afrika. Ten
voordeele van het „Afrik. Tehuis" te Amst.
20 Cent.

SCOLASTICA.

Om het zoeken of om het vinden?
Of het doel van echte studie,

DOOR
Dr. A. KUYPER.

Prijs f 0.40.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN

Amsterdam.
Pretoria. HOEKEKER & WORMSER.

Gereformeed Gymnasium, te Amsterdam.

Sedert de vorige opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs de volgende giften:

Workum: L. C. N. f. 0.50; C. L. N. f. 1; W. P. f. 1; Wed. H. S. f. 1. Heeg: S. V. Jr. f. 1; A. S. f. 2.50; J. Z. f. 0.50; P. d. R. f. 1; G. v. d. M. f. 1; T. O. f. 1; W. O. f. 1; W. J. f. 1; Gebr. v. d. M. f. 1; J. B. f. 1; C. P. H. f. 1; K. O. f. 0.50; M. K. f. 1; Wed. W. N. f. 1. Makkum: A. K. f. 1; J. S. J. f. 1; T. A. S. f. 1; Lichtaard: K. T. f. 0.50; H. M. f. 1. Reitsum: D. S. O. f. 1; D. A. R. f. 1; J. L. K. f. 0.50; S. J. v. d. W. f. 1; A. B. f. 0.50; W. K. H. f. 1; H. D. f. 0.50. Sybrandabuis: P. P. f. 1; A. H. T. f. 0.50. Arnhem: Mevr. v. A. v. W. f. 2.50. Genum: A. A. d. J. f. 1; A. J. L. f. 1; J. T. f. 0.50; Gebr. R. f. 1; A. B. R. f. 0.50; J. R. f. 1. Raard: P. T. F. f. 0.50; A. B. K. f. 1; P. T. v. d. H. f. 0.50; Wed. W. T. f. 0.50; Gebr. T. f. 0.50; K. P. f. 0.50; T. F. f. 0.50; R. M. f. 0.50; J. P. J. F. f. 1; J. J. H. f. 1; G. H. J. G. f. 1. Rinsumageest: G. L. v. d. B. f. 0.50; A. D. W. f. 0.50; K. W. d. J. f. 0.75; D. F. R. f. 1; M. K. f. 0.50; K. J. H. f. 1.50; H. S. Jr. f. 1; T. K. f. 1; M. S. T. f. 1; D. P. d. G. f. 1; Wed. S. P. f. 1; Wed. F. H. f. 1. Buitenpost: K. S. P. f. 2.50; P. F. f. 1; R. J. E. f. 1; K. E. f. 0.50; J. H. L. f. 1; J. B. f. 0.50; K. D. D. f. 0.50. Gerkesklooster: M. P. P. f. 2.50; H. J. P. f. 2.50; F. F. F. B. Jr. f. 1; Wed. Z. v. d. W. f. 1; Wed. P. M. L. f. 0.50; R. J. Z. f. 1. Ee: Wed. E. G. f. 0.50; S. d. J. f. 0.50; D. J. Z. f. 0.25; M. J. Z. f. 0.50; J. H. f. 0.50; A. B. f. 0.75. Anjum: U. D. D. f. 0.50; T. J. v. d. H. f. 1; H. J. v. d. E. f. 1; S. T. P. v. d. H. f. 1; K. D. H. f. 1; E. P. W. f. 0.50; O. J. W. f. 1; T. S. f. 0.50; S. W. f. 0.50; K. N. f. 0.50. Kollum: H. Z. f. 1; W. B. f. 1; S. P. B. f. 2.50; L. S. B. f. 1. Bergum: Wed. O. T. B. f. 1; J. W. H. f. 1. Drachten: J. K. v. d. Z. f. 1; T. W. B. f. 1; H. f. 1; Gebr. d. B. f. 1. Oudega: D. A. V. f. 1. Garjip: J. B. W. f. 1; J. J. v. d. M. f. 0.50; J. T. W. f. 1; T. J. F. f. 1; G. J. H. f. 1; J. C. K. A. f. 1; S. H. f. 0.50; A. R. f. 1; U. D. v. d. W. f. 0.50; K. O. G. f. 1; O. S. H. f. 1; R. R. W. f. 1; P. J. B. f. 1; S. W. f. 0.50; Wed. E. B. f. 0.50; Wed. S. f. 0.50; Wed. H. G. V. f. 0.50. Groningen: E. S. f. 1; A. K. f. 1; Wed. S. f. 0.50; G. d. V. f. 1; H. A. P. f. 1; J. d. B. f. 1; W. M. f. 1; D. I. f. 1; K. d. B. f. 1; J. d. V. f. 1; P. A. f. 1; E. W. P. f. 1; A. A. f. 1; H. W. f. 0.50; Dr. L. B. f. 0.50; K. B. f. 1; Meij: H. v. H. f. 1; Meij: B. f. 1; Wed. K. — B. f. 1; Wed. H. O. S. — L. f. 1.

N.B. Niet vermeld zijn hier de bijlagen waarover per kwantiteit wordt beschikt.

Bij D. DONNER te Leiden is
verschenen:

„De Wensch aller Heidenen."

ZENDINGSKALENDER VOOR 1901.

In 6 bladen, beide zijden bedrukt, voorzien van fraaie portretten, geeft Ds. H. DIJKSTRA belangrijke Mededeelingen en boeiende Verhalen op het gebied der Zending.
Ter uitdeeling uitnemend geschikt.
Prijs 12½ Cent. 50 ex. f. 4.75.
100 ex. f. 8.50.

VERSCHENEN:

De Zendingszaak.

Een verzoek om eenige revisie.

OPEN BRIEF

AAN

Prof. Dr. A. KUYPER,
Hoogleraar aan de Vrije Universiteit
te Amsterdam.

DOOR

H. DIJKSTRA te Smilde.
Prijs f 0.50.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN

Amsterdam.
Pretoria. HOEKEKER & WORMSER.

Bij J. H. KOK, te Kampen, verschenen:

Het karakter der Catechese,

door
P. BIESTERVELD,

Hoogleraar aan de Theologische School.
Groot 8°. Prijs f 1.10.

Vrije Universiteit.

In dank ontvingen:
Voor de Vereeniging:

Aan Contributien:

Door den heer J. van der Maas te Wisselkerke f. 39.00; door P. J. Baron van Heemstra te Hatten f. 85.50; door den heer J. Schipper te Oud Loosdrecht f. 17; door den heer M. van der Laan te Kollum f. 72.50; door den heer A. H. van Lonkhuijzen te Wageningen (1899) f. 49; door den heer L. C. Cnoupis te IJsselmonde f. 146; door den heer L. Beukelman te Benschop (se storting) f. 25; door den heer H. Emmens te Tienhoven f. 32; door den heer W. van der Mark te de Lier f. 32.50; door den heer W. Wolzak te Alkmaar (afk.) f. 2.

Aan Collectie: (voor de Theol. faculteit) Van de Geref. kerk te Donkerbroek f. 7.10; van idem te Duurswoude f. 2.60; van idem te Echten f. 2.27; van idem te Knipje f. 3.35; van idem te Lemmer f. 12.45; van idem te Lijpehuizen f. 1.80; van idem te Mildam f. 2.10; van idem te Munkeburen f. 3.40; van idem te Joure f. 11.65; van idem te Oldeboorn f. 3.31; van idem te Oosterveer f. 17.43; van idem te IJsselmonde f. 8.38; van idem te Terwispel f. 2.80; van idem te Wollega f. 6.66; van idem te IJsselmonde f. 7; van idem te Hijken f. 2.49; van idem te Ten Post f. 11.80; van idem te Silvolde-Gendingen f. 2.93; van idem te Doesburg f. 4.55.

S. J. SEEFAT,
Penningmeester.

Boek- en Courantdruckerij:
DE ROEVER KRAMER & BAKELA,
Amsterdam.

Dit blad
blijft
aan de AB
insluitend
kunnen
voe

Alsoo

„God ga
dus bleef
het Kerste
tenen blijd
van aanblij
door de m
sloten. Volt
fame" 1) e
eering van
einde zou n
en tegelijk
droomende
weest. Met
menscheid
haar kinden
aan zou Ro
niet, aan de
den naam d
leenen, die
gen zou.

En nu, di
straks ten
anders, dan
volksgeleu
te dat voor
schamen; en
het einde de
volken, in al
de lieflijke
wolken ruise
hart zijner b
Dit is de
Telkens w
en haar scho
dicht van der
uit de gedac
na elken vern
naam van J
omhoog.

Tegen het
triumfeerend
de Kribbe v
goed plaats
de mannen c
zou haar apos
van het werl
nietigen. Het
geruuld voor
wijsheden. De
gaan, om on
kunstlicht der
moest niet een
klagen: „Nu e
beste krachten
dom uit het l
gaat nog juik
de waarheid w

„Christus en
van feesten
aan de vrijwil
voortgebracht
de 5e eeuw een
kerk op aarde.

Christenen buite
lands opstanding
„Het is een Joo
den kerkvader
redenen: „om i